

Inzicht in de opgaven ...

.. als basis voor afspraken over de huisvesting van aandachtsgroepen

Najaarsfestival THUIS 17-10-2014

Susan van Klaveren, Platform31
Johan van Iersel, In.Fact.Research

Programma

1. Kennismaken
2. Landelijke beleidskaders
3. Waaruit bestaat het onderzoek?
4. Welke plek heeft onderzoek in het proces?
5. Afsluiting

2. Landelijke beleidskaders I

Een thuis voor iedereen

<https://www.platform31.nl/project/een-thuis-voor-iedereen>

Wat zijn de doelen?

- Voldoende betaalbare woonruimte
- Evenwichtige verdeling over gemeenten
- Combineren van wonen, zorg en welzijn
- Preventie: voorkomen dat mensen in de knel komen

Om wie gaat het?

Aandachtsgroepen

- (Dreigend) dak- en thuisloze mensen
- Sociaal en/of medisch urgenten
- Uitstromers intramurale voorziening
- Arbeidsmigranten
- Woonwagenbewoners
- Studenten
- Statushouders (via taakstelling)

Ook is aandacht nodig voor wonen en zorg voor ouderen

Urgente groepen

- Mantelzorgverleners en -ontvangers
- Ernstig chronisch zieken
- Dakloze mensen met een opvangvoorziening
- Uitstromers uit instellingen
- Detentie > 3 maanden
- Stoppende sekswerkers DUUP-regeling

Wat is nodig voor deze groepen?

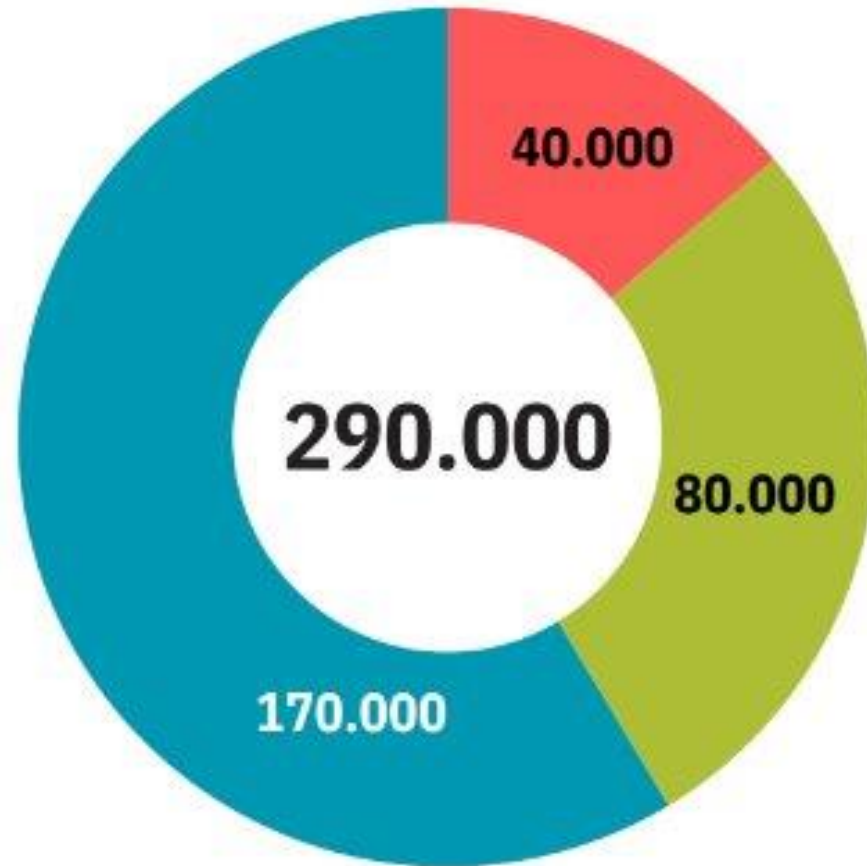
Naast betaalbare woonruimte is soms ook een arrangement van voorzieningen nodig.

2. Landelijke beleidskaders II

Wonen en zorg voor ouderen

1. Versnellen nieuwbouw tot 2030: 290.000 woningen geschikt voor ouderen

- 170.000 nultredenwoningen
- 80.000 geclusterde woonvormen (50% sociale segment, 50% marktpartijen/CPO)
- 40.000 zorggeschikte woningen in een geclusterde setting (50% sociaal)

2. Ouderen informeren, ontzorgen en verbeteren doorstroom

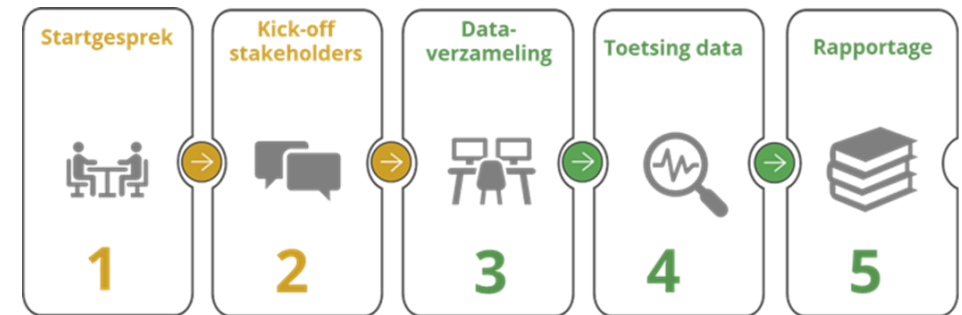
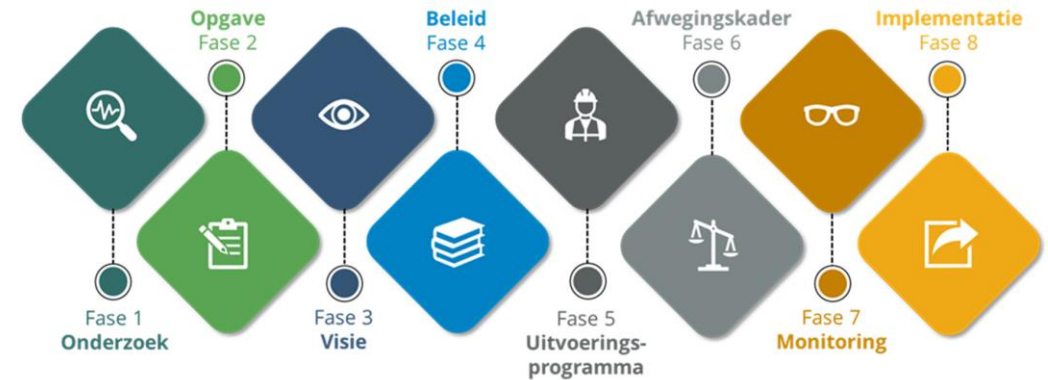
3. Leefomgeving die nodigt uit tot bewegen en ontmoeten

3. Waaruit bestaat het onderzoek?

Het gaat niet om wetenschappelijk onderzoek, het onderzoek staat ten dienst van het beleid.

Denk vooraf na over:

- Het doel
- De scope
- Het begrippenkader
- De peiljaren
- Het schaalniveau
- De bronnen
- Herhaalmetingen

3. Doel en middel

Doelstellingen van beleid (kunnen) zijn:

- Uitstroom faciliteren
- Urgenten sneller aan een woning
- Leefbare & vitale wijken
- Terugdringen dakloosheid
- Etc.

Regionale spreiding staat ten dienste van deze doelstellingen.

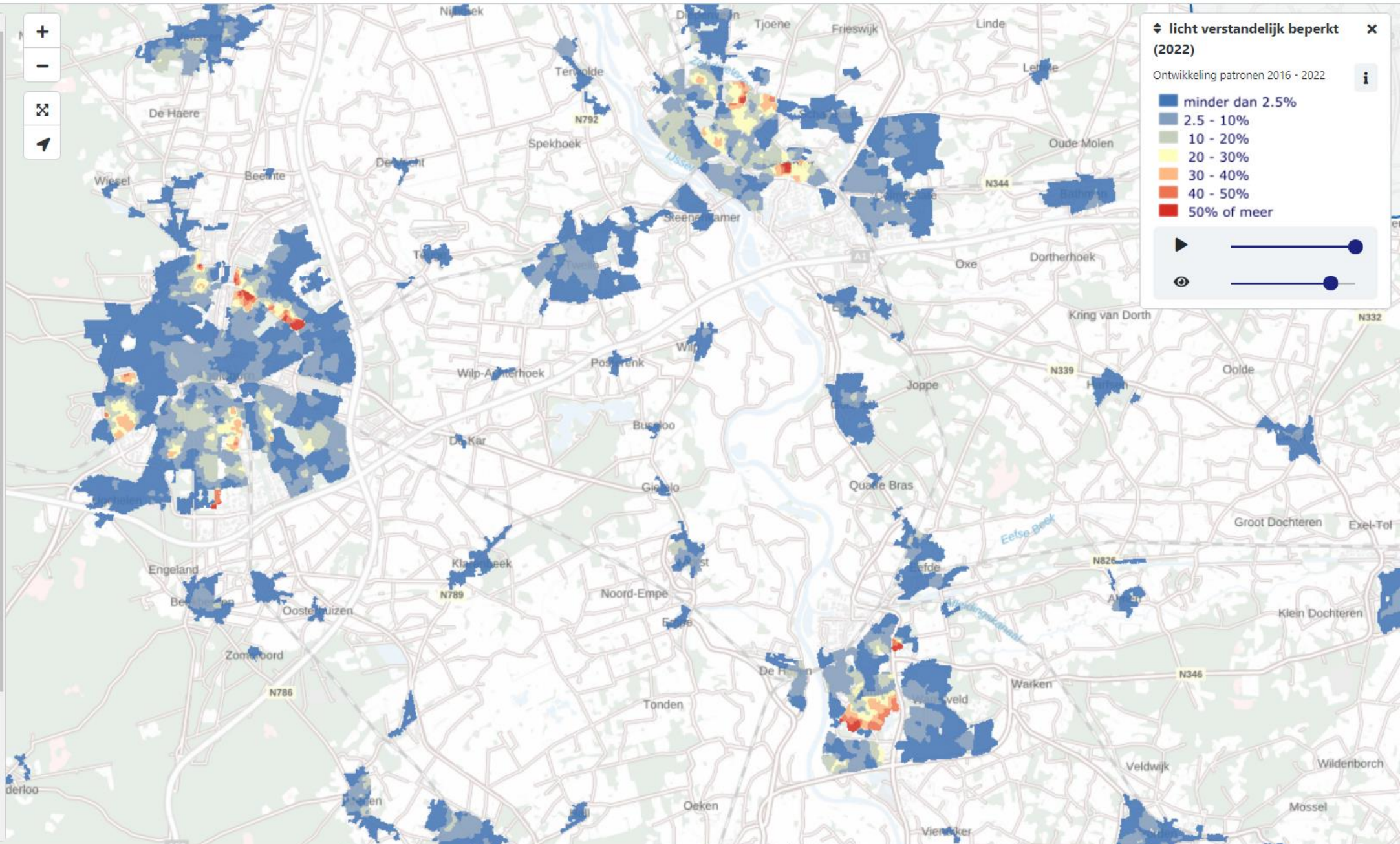
Om deze doelstellingen te realiseren is inzicht nodig in:

- De omvang en spreiding van de doelgroepen
- De behoeften van de doelgroepen
- De mate waaraan hieraan wordt voldaan (aanbod)

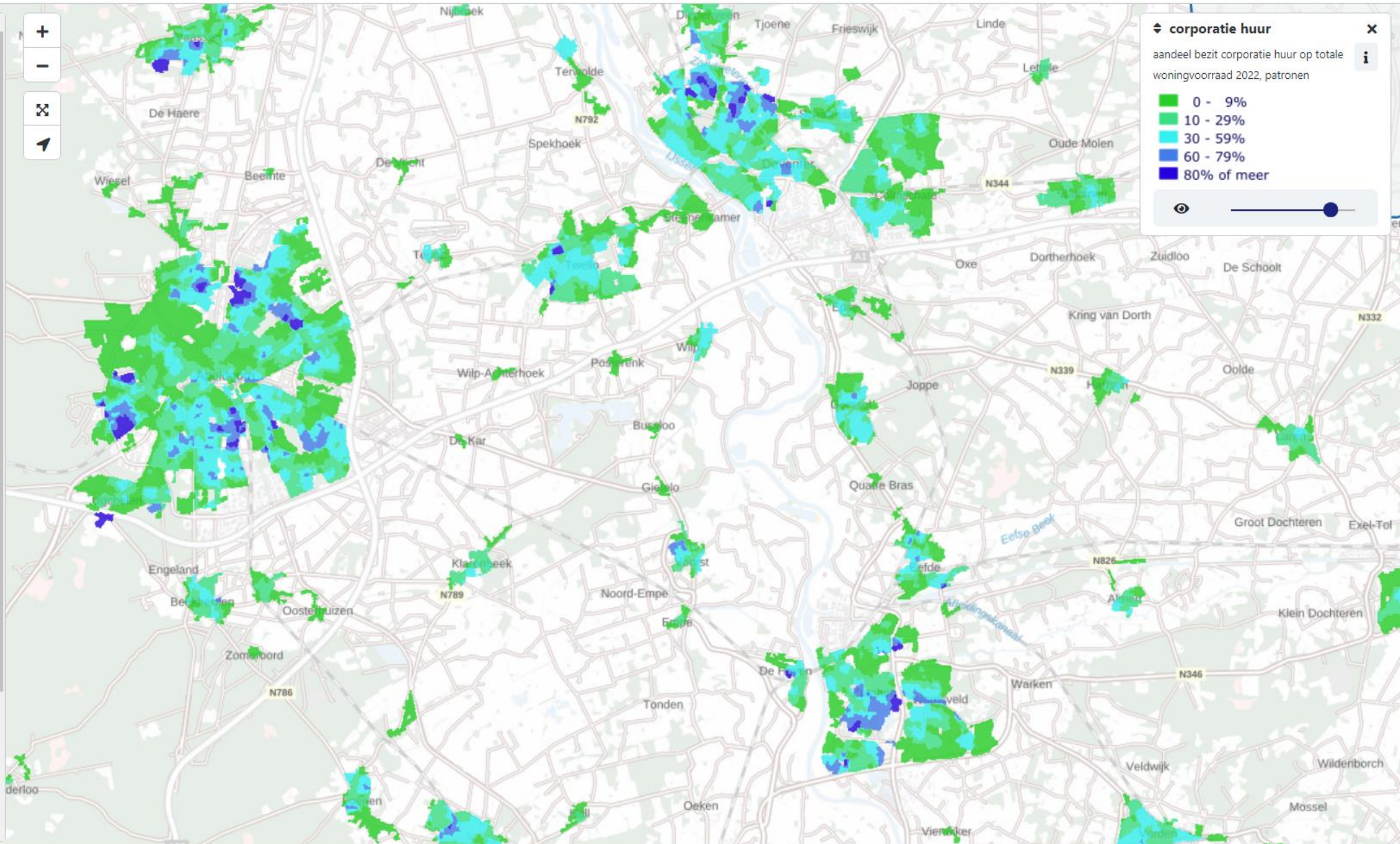
3. Spreidingsanalyse in 4 stappen

- Aandeel aandoeningen, hoofdgroepen**
 - dementie, zelfstandig wonend
 - licht verstandelijk beperkt
 - matig of ernstig verstandelijk beperkt
 - somatische problematiek
 - zintuiglijke aandoeningen
 - angst en stemmingsstoornissen
 - psychiatrische problematiek
 - jeugdproblematiek
- Aandeel aandoeningen, subgroepen**
- Aandeel beperkingen**
- Woningvoorraad**
 - woningtype
 - woz-waarde
- Geschiktheid**
- Eigendom**
 - corporatie huur
 - particuliere huur
 - koop
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
- Clusters van indicaties**
- Sociaal economisch**
- Demografie**
- Voorzieningen**
- Gebiedsindelingen**

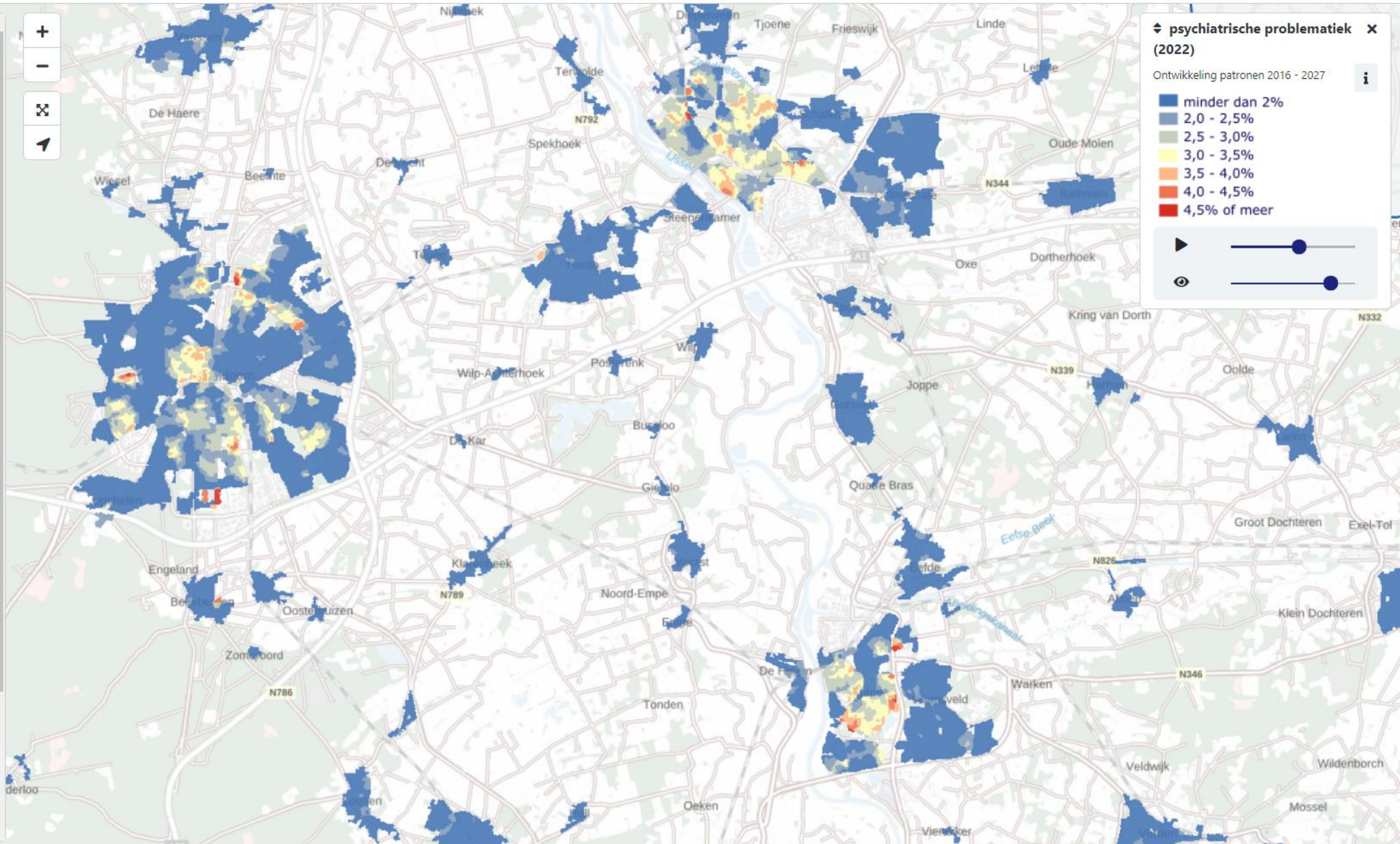

- Aandeel aandoeningen, hoofdgroepen**
 - dementie, zelfstandig wonend
 - licht verstandelijk beperkt
 - matig of ernstig verstandelijk beperkt
 - somatische problematiek
 - zintuiglijke aandoeningen
 - angst en stemmingsstoornissen
 - psychiatrische problematiek
 - jeugdproblematiek
- Aandeel aandoeningen, subgroepen**
- Aandeel beperkingen**
- Woningvoorraad**
 - woningtype
 - woz-waarde
- Geschiktheid**
- Eigendom**
 - corporatie huur
 - particuliere huur
 - koop
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
- Clusters van indicaties**
- Sociaal economisch**
- Demografie**
- Voorzieningen**
- Gebiedsindelingen**

- Aandeel aandoeningen, hoofdgroepen**
- dementie, zelfstandig wonend
- licht verstandelijk beperkt
- matig of ernstig verstandelijk beperkt
- somatische problematiek
- zintuiglijke aandoeningen
- angst en stemmingsstoornissen
- psychiatrische problematiek
- jeugdproblematiek

- Aandeel aandoeningen, subgroepen**
- Aandeel beperkingen**
- Woningvoorraad**
- woningtype
- woz-waarde
- Geschiktheid**
- Eigendom**
- corporatie huur
- particuliere huur
- koop
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
- Clusters van indicaties**
- Sociaal economisch**
- Demografie**
- Voorzieningen**
- Gebiedsindelingen**

provincie GELDERLAND

WoonZorgwijzer 4.0

somatische problematiek
 zintuiglijke aandoeningen
 angst en stemmingsstoornissen
 psychiatrische problematiek
 jeugdproblematiek

Aandeel aandoeningen, subgroepen

dementie, inclusief intramuraal
 dementie, prediagnose
 dementie zelfstandig, gediagnosticeerd
 licht verstandelijk beperkt (risicogroep)
 kwetsbare gezinnen
 blind en slechtziend
 doof en slechthorend
 psychiatrische problematiek, incl. locaties
 jeugdproblematiek (aandeel jongeren)

Aandeel beperkingen

Woningvoorraad

woningtype
 woz-waarde

Geschiktheid

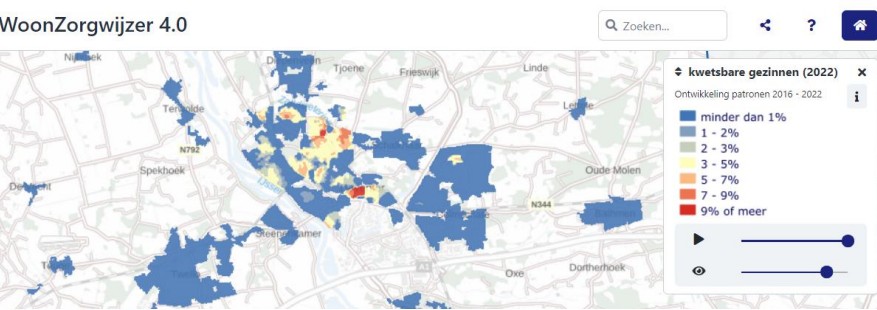
Eigendom

corporatieve huur
 particuliere huur
 koop

Leefbaarheid (Leefbaarometer)

derlooo

MapGallery Classic © 2017-2023

provincie GELDERLAND

WoonZorgwijzer 4.0

somatische problematiek
 zintuiglijke aandoeningen
 angst en stemmingsstoornissen
 psychiatrische problematiek
 jeugdproblematiek

Aandeel aandoeningen, subgroepen

dementie, inclusief intramuraal
 dementie, prediagnose
 dementie zelfstandig, gediagnosticeerd
 licht verstandelijk beperkt (risicogroep)
 kwetsbare gezinnen
 blind en slechtziend
 doof en slechthorend
 psychiatrische problematiek, incl. locaties
 jeugdproblematiek (aandeel jongeren)

Aandeel beperkingen

Woningvoorraad

woningtype
 woz-waarde

Geschiktheid

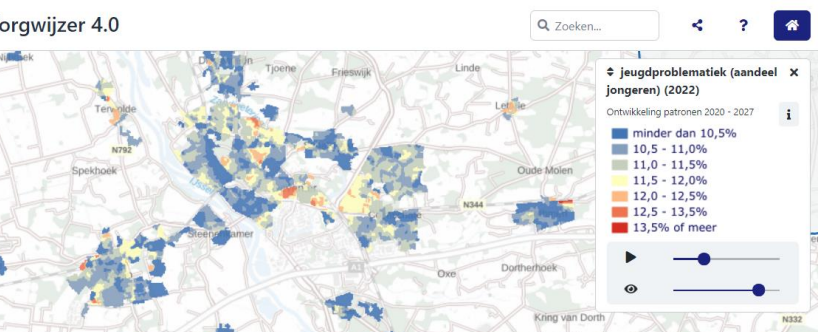
Eigendom

corporatieve huur
 particuliere huur
 koop

Leefbaarheid (Leefbaarometer)

derlooo

MapGallery Classic © 2017-2023

provincie GELDERLAND

WoonZorgwijzer 4.0

jeugdproblematiek (2022)

Ontwikkeling patronen 2020 - 2027

- minder dan 1,5%
- 1,5 - 2,0%
- 2,0 - 2,5%
- 2,5 - 3,0%
- 3,0 - 3,5%
- 3,5 - 4,0%
- 4% of meer

Aandeel aandoeningen, hoofdgroepen

dementie, zelfstandig wonend
 licht verstandelijk beperkt
 matig of ernstig verstandelijk beperkt
 somatische problematiek
 zintuiglijke aandoeningen
 angst en stemmingsstoornissen
 psychiatrische problematiek
 jeugdproblematiek

Aandeel aandoeningen, subgroepen

Aandeel beperkingen

Woningvoorraad

woningtype
 woz-waarde

Geschiktheid

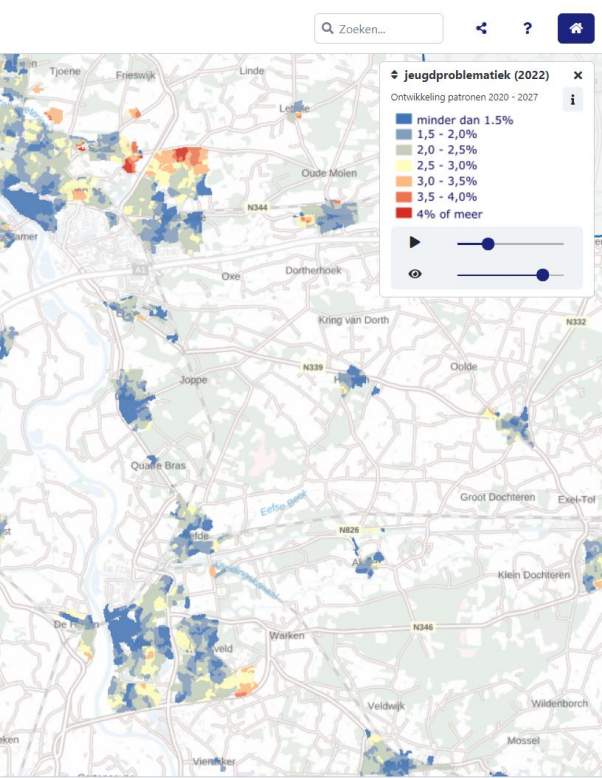
Eigendom

corporatieve huur
 particuliere huur
 koop

Leefbaarheid (Leefbaarometer)

derlooo

MapGallery Classic © 2017-2023

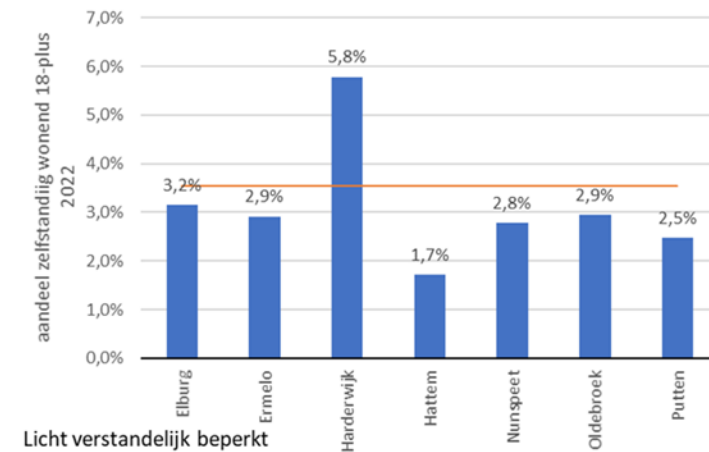
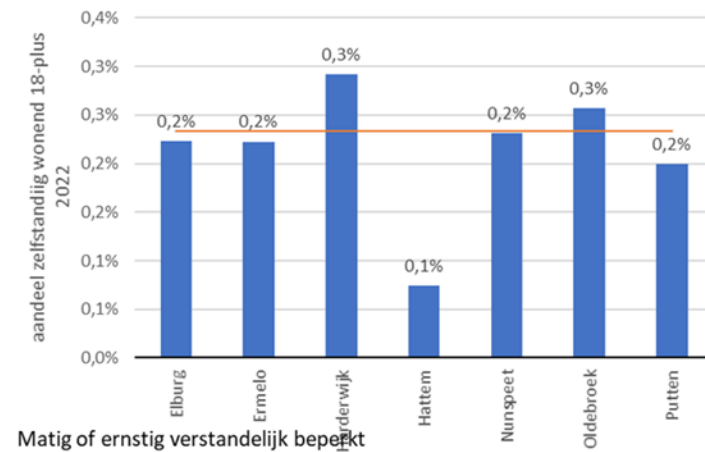
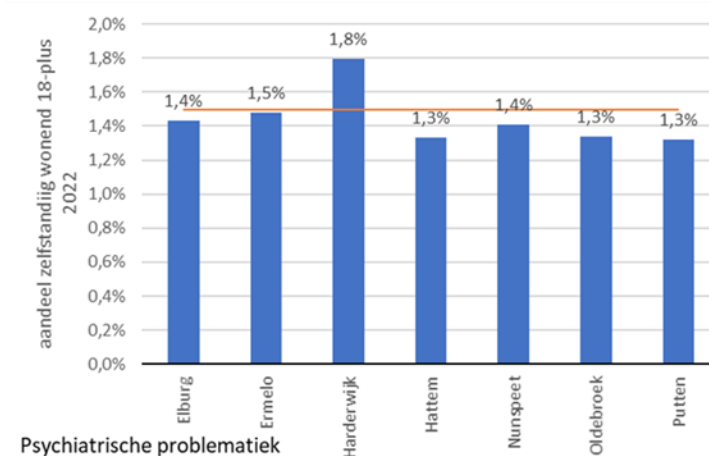
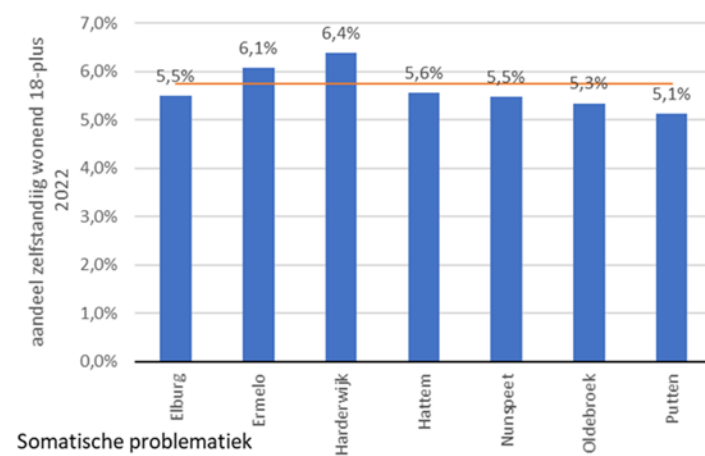

3. De behoefte

Aan de behoefte kant is inzicht nodig in:

- De omvang, samenstelling en spreiding van doelgroepen
- Wat hebben de doelgroepen nodig?
- De toekomstige ontwikkeling

Leer de doelgroepen echt kennen.

tabel 2-2 Het aantal zelfstandig wonende inwoners met verschillende aandoeningen in 2022, 2030 en 2040 in de provincie Gelderland

	2022	2030	2040	2022-2030	2022-2040
dementie (extramuraal)	26.940	34.380	46.210	28%	72%
licht verstandelijk beperkt	90.710	96.440	97.340	6%	7%
matig of ernstig verstandelijk beperkt	4.660	4.820	4.720	3%	1%
somatische problematiek	109.520	109.570	108.030	0%	-1%
zintuiglijke aandoeningen	134.670	142.460	145.960	6%	8%
angst- en stemmingsproblematiek	100.810	117.620	133.230	17%	32%
psychiatrische problematiek	29.760	31.510	32.350	6%	9%
jeugdproblematiek	43.120	43.990	47.780	2%	11%

Bron: WoonZorgwijzer 4.0

3. Wat heeft de doelgroep nodig?

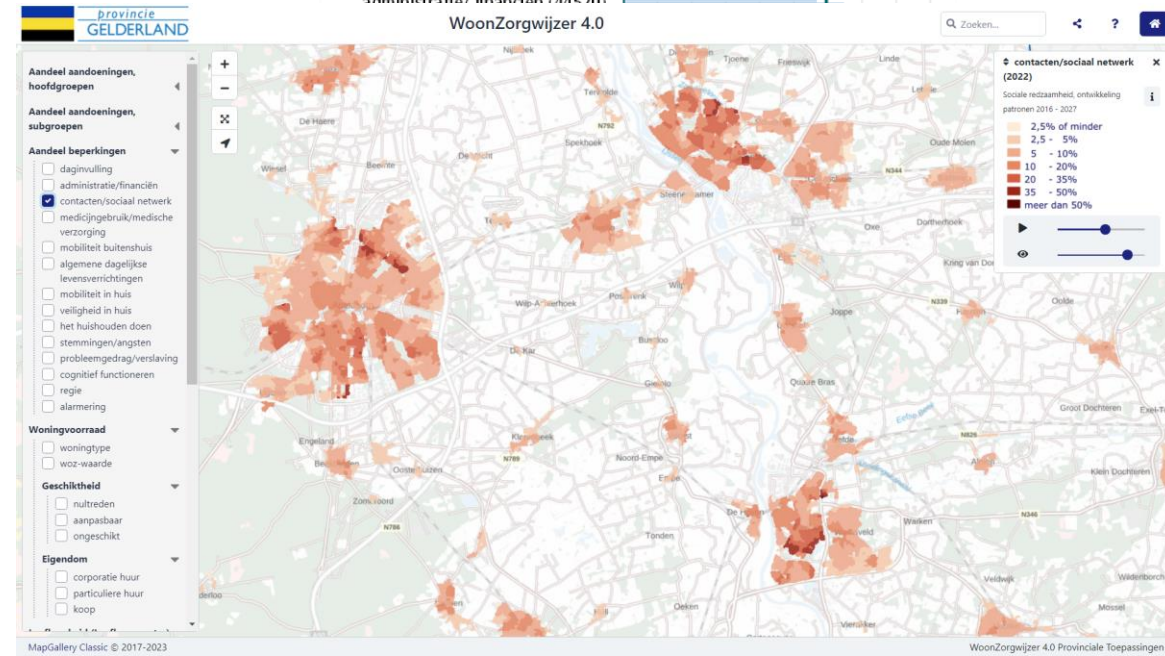
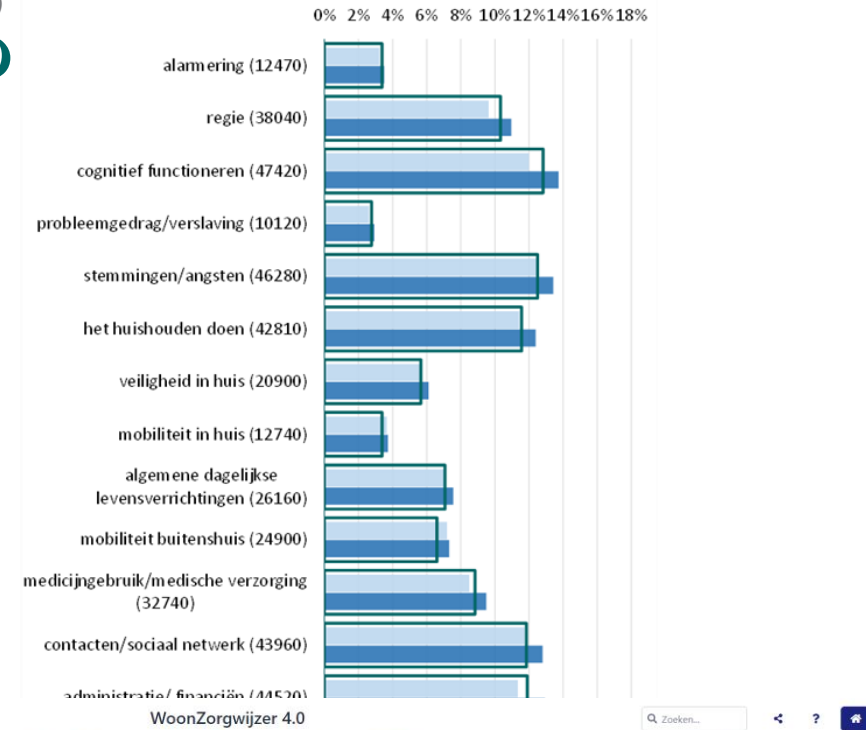
De woonwensen zijn veelal sober en doelmatig (kleine woningen onder de eerste aftoppingsgrens).

Heb aandacht voor de samenstelling van de sociale sector.

Passende woonruimte alléén is niet voldoende om zelfstandig te wonen. Veel inwoners hebben bijvoorbeeld ook moeite met zaken als:

- een zinvolle dag-invulling;
- administratie en financiën;
- onderhouden van een sociaal netwerk.

Breng de behoeften in de volle breedte in beeld.

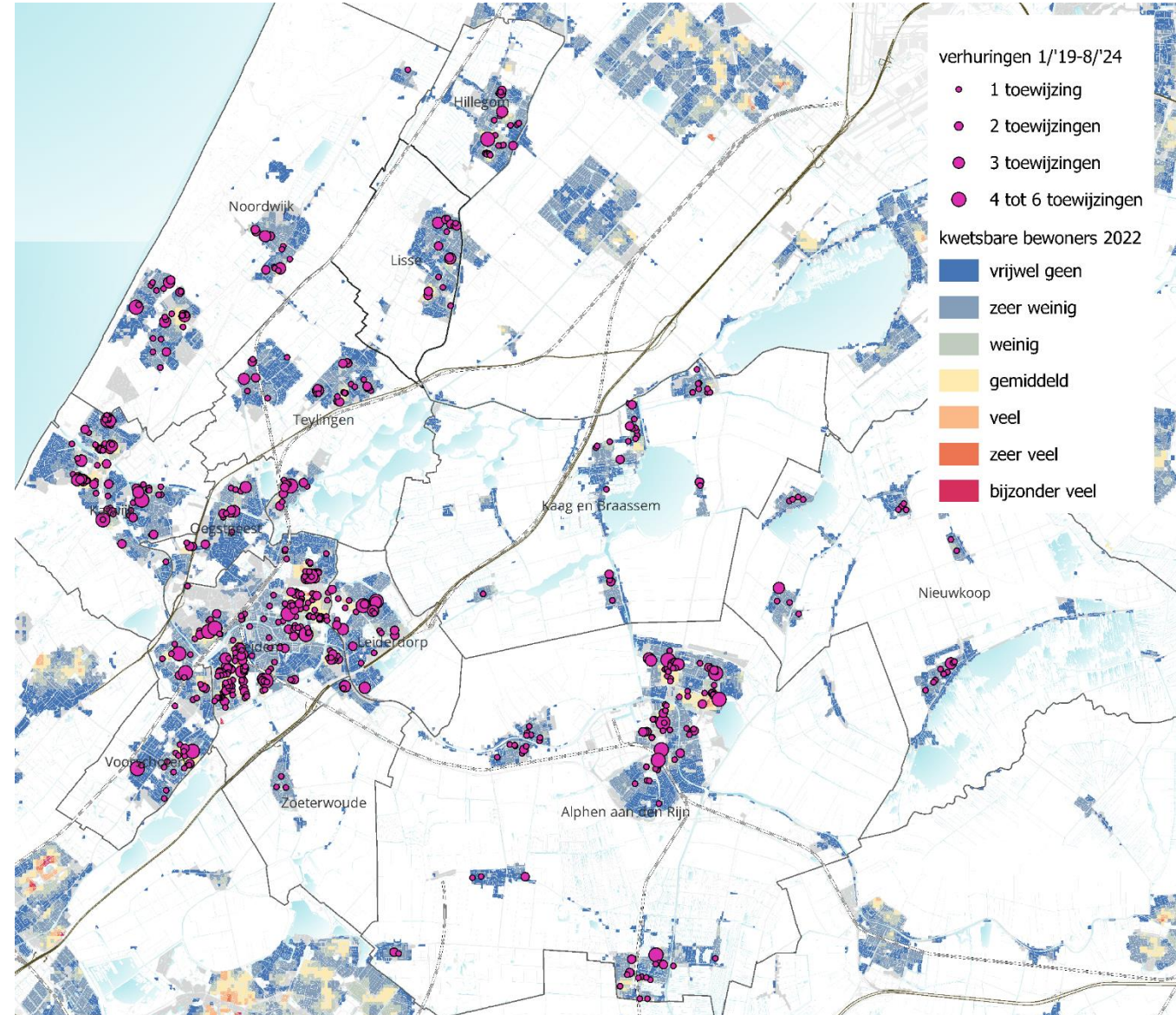

3. Bestaand aanbod

Voor goed zelfstandig wonen is nodig:

- Een betaalbare passende woning;
- De juiste zorg en ondersteuning (deels locatie-gebonden);
- In de juiste fysieke en sociale woonomgeving.

Een goede aanbod-analyse brengt elk van deze dimensies in beeld, dus alleen met woningen/wooneenheden tellen kom je er niet.

3. Tekorten en problemen

Cijfermatige vraag-aanbodanalyse is niet mogelijk (substitutie) noch wenselijk (het gaat om het ondersteunen van kwetsbare inwoners, niet om een markt).

Een kwalitatieve uitvraag bij de stakeholders is vaak essentieel:

- Wat vinden ze dat er goed gaat?
- Waar liggen knelpunten?
- Zijn er tekorten aan bepaalde woonvormen?
- Wat kan de stakeholder bijdragen aan de opgaven?

Reflecteer samen met stakeholders op de (kwantitatieve) uitkomsten, om te voorkomen dat er verkeerde conclusies worden getrokken.

3. Ouderen

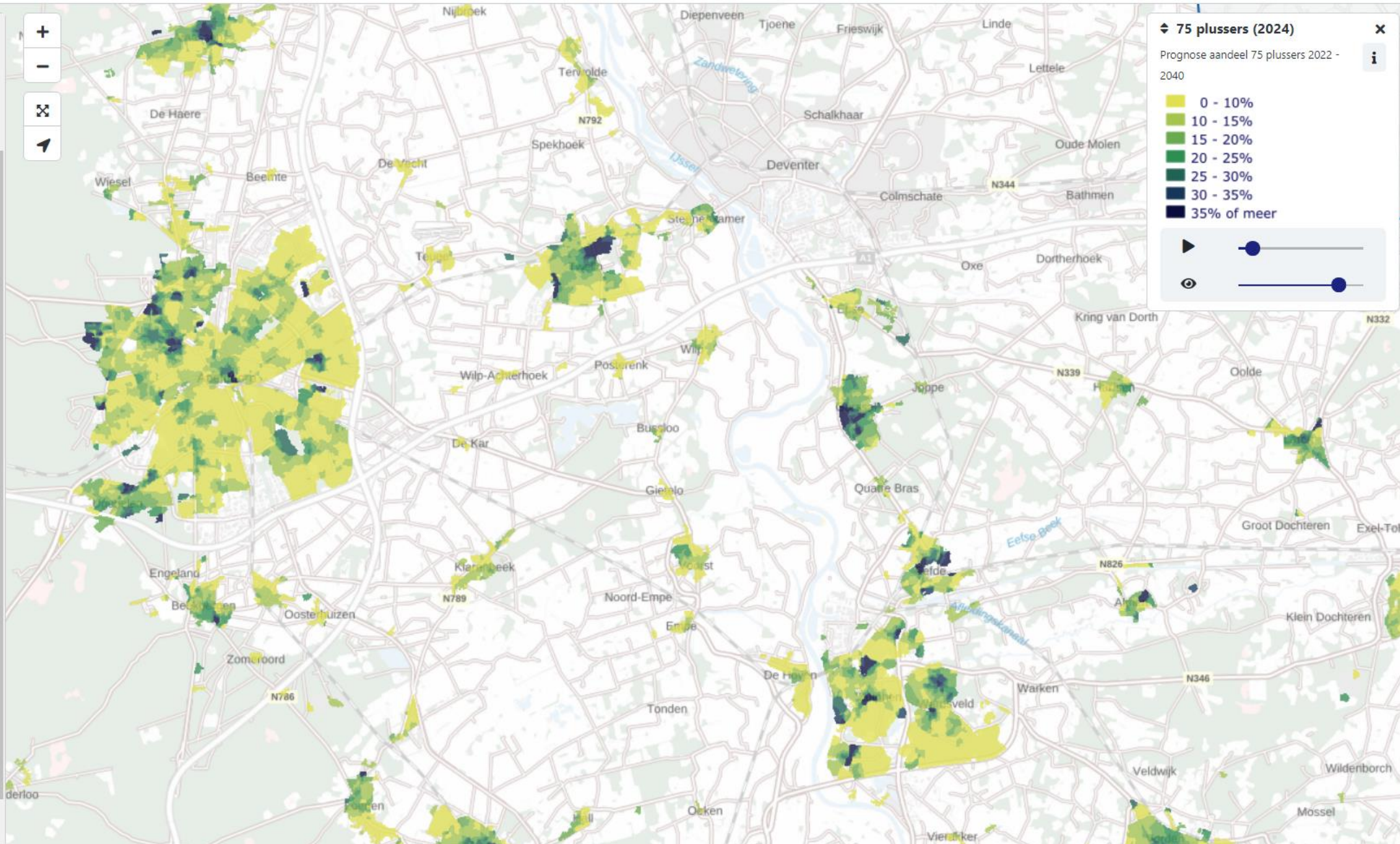
De opgave volgens VRO (BZK): *“290.000 extra woningen voor ouderen bouwen tot en met 2030, waarvan 170.000 zogeheten nulredenwoningen, 80.000 geclusterde woonvormen en 40.000 zorggeschikte woningen.”* ABF heeft deze aantallen verdeeld over alle Nederlandse gemeenten. VRO wil de bouwopgave in deze termen gaan monitoren.

Vraagpunten lokaal onderzoek:

- Wat is de exacte opgave in de gemeente/regio?
- Welk deel willen/kunnen corporaties oppakken?
- Wat zijn de mogelijkheden in de bestaande voorraad?
- Wat is er meer nodig dan woningen/woonvormen toevoegen?

Het gaat erom dat alle ouderen in de toekomst passend wonen en de benodigde zorg en ondersteuning ontvangen. Dit is een integrale opgave, dus betrek ook de stakeholders bij het onderzoek.

- verstandelijk beperkt
 - somatische problematiek
 - zintuiglijke aandoeningen
 - angst en stemmingsstoornissen
 - psychiatrische problematiek
 - jeugdproblematiek
-
- Aandeel aandoeningen, subgroepen**
-
- Aandeel beperkingen**
-
- Woningvoorraad**
-
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
-
- Clusters van indicaties**
-
- Sociaal economisch**
-
- Demografie**
- Aandeel naar leeftijdsklasse**
 - 0 - 24 jarigen
 - 25 - 44 jarigen
 - 45 - 64 jarigen
 - 65 - 74 jarigen
 - 75 plussers
 - OOSR
-
- Aantal naar leeftijdsklasse**
-
- Voorzieningen**
-
- Gebiedsindelingen**
-
- Achtergrond**
- Kleur
 - ZwartWit
 - Grijs
 - Foto

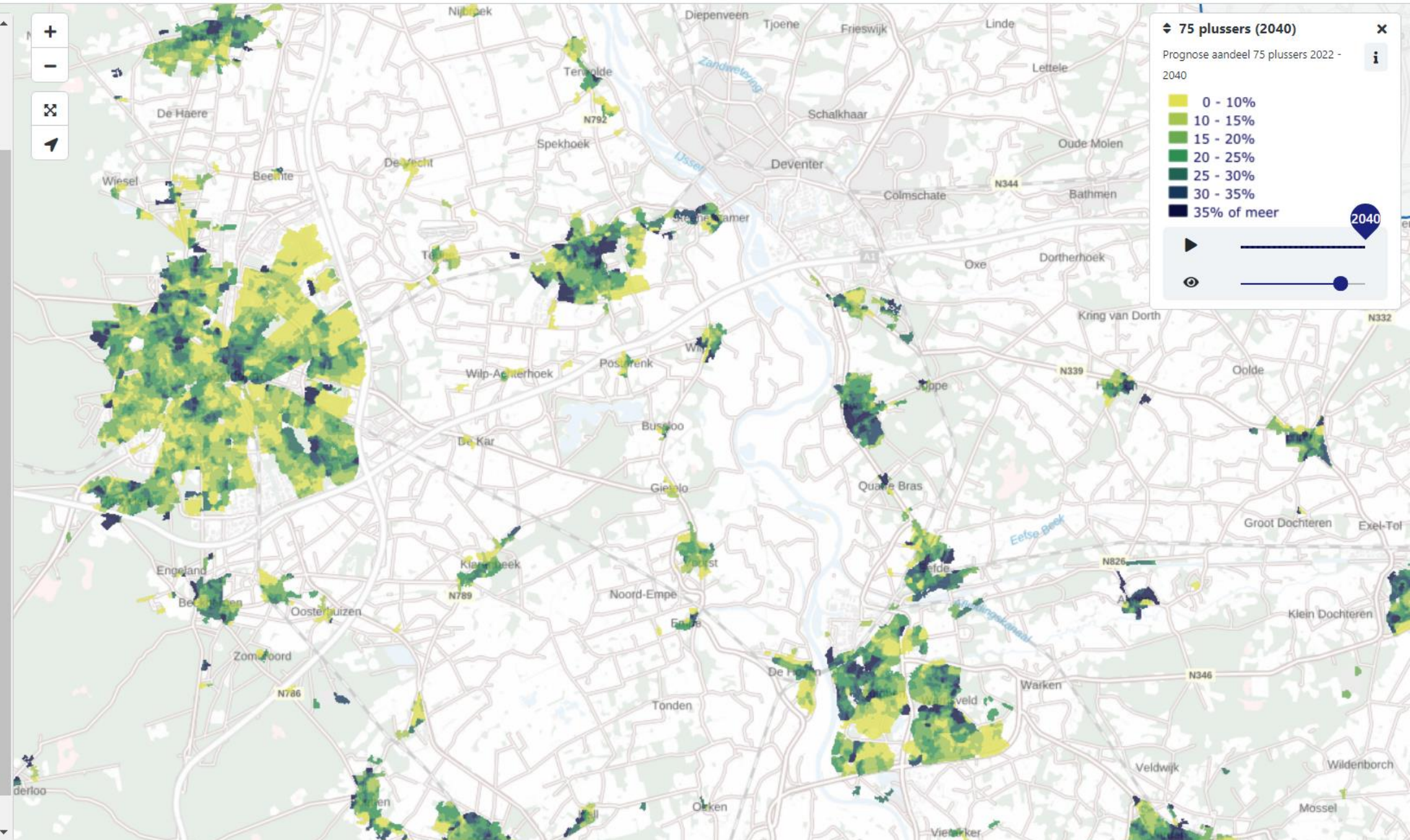

75 plussers (2024)

Prognose aandeel 75 plussers 2022 - 2040

- 0 - 10%
- 10 - 15%
- 15 - 20%
- 20 - 25%
- 25 - 30%
- 30 - 35%
- 35% of meer

- verstandelijk beperkt
 - somatische problematiek
 - zintuiglijke aandoeningen
 - angst en stemmingsstoornissen
 - psychiatrische problematiek
 - jeugdproblematiek
-
- Aandeel aandoeningen, subgroepen**
-
- Aandeel beperkingen**
-
- Woningvoorraad**
-
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
-
- Clusters van indicaties**
-
- Sociaal economisch**
-
- Demografie**
- Aandeel naar leeftijdsklasse**
 - 0 - 24 jarigen
 - 25 - 44 jarigen
 - 45 - 64 jarigen
 - 65 - 74 jarigen
 - 75 plussers
 - OOSR
-
- Aantal naar leeftijdsklasse**
-
- Voorzieningen**
-
- Gebiedsindelingen**
-
- Achtergrond**
- Kleur
 - ZwartWit
 - Grijs
 - Foto

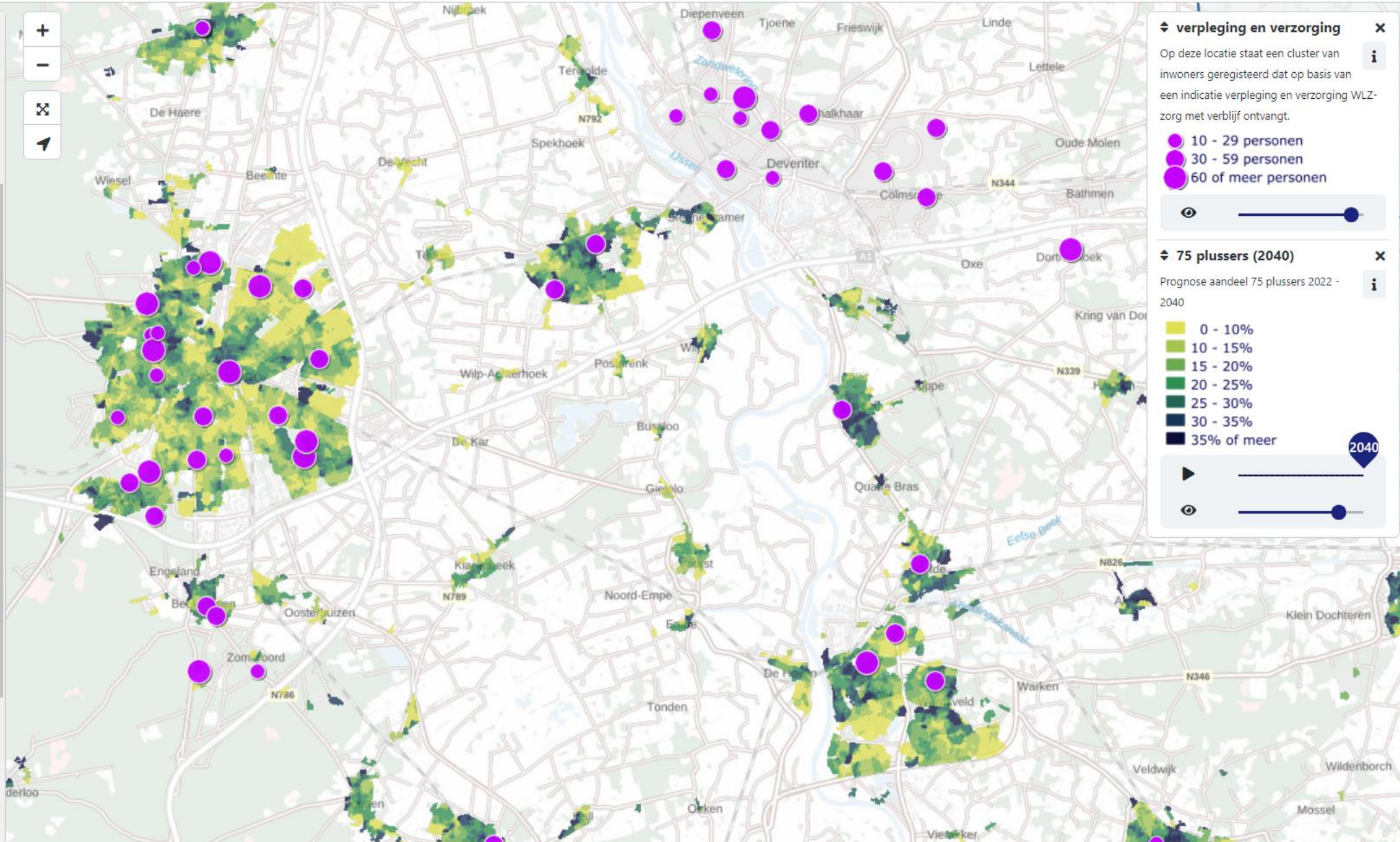
75 plussers (2040)

Prognose aandeel 75 plussers 2022 - 2040

- 0 - 10%
- 10 - 15%
- 15 - 20%
- 20 - 25%
- 25 - 30%
- 30 - 35%
- 35% of meer

2040

- stemmingsstoornissen
 - psychiatrische problematiek
 - jeugdproblematiek
- Aandeel aandoeningen, subgroepen**
- Aandeel beperkingen**
- Woningvoorraad**
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
- Clusters van indicaties**
 - verpleging en verzorging
 - geestelijke gezondheidszorg B
 - geestelijke gezondheidszorg W
 - licht verstandelijke beperking
 - verstandelijke handicap
 - lichamelijke handicap
 - zintuiglijke handicap
 - beschermd wonen en/of maatschappelijke opvang
- Sociaal economisch**
- Demografie**
 - Aandeel naar leeftijdsklasse**
 - 0 - 24 jarigen
 - 25 - 44 jarigen
 - 45 - 64 jarigen
 - 65 - 74 jarigen
 - 75 plussers
 - OOSR
 - Aantal naar leeftijdsklasse**

- stemmingsstoornissen
 - psychiatrische problematiek
 - jeugdproblematiek
- Aandeel aandoeeningen, subgroepen**
- Aandeel beperkingen**
- Woningvoorraad**
 - woningtype
 - woz-waarde
- Geschiktheid**
 - nultreden
 - aanpasbaar
 - ongeschikt
- Eigendom**
 - corporatie huur
 - particuliere huur
 - koop
- Leefbaarheid (Leefbaarometer)**
- Clusters van indicaties**
- Sociaal economisch**
- Demografie**
 - Aandeel naar leeftijdsklasse**
 - 0 - 24 jarigen
 - 25 - 44 jarigen
 - 45 - 64 jarigen
 - 65 - 74 jarigen
 - 75 plussers
 - OOSR
- Aantal naar leeftijdsklasse**
- Voorzieningen**

ongeschikt ✕

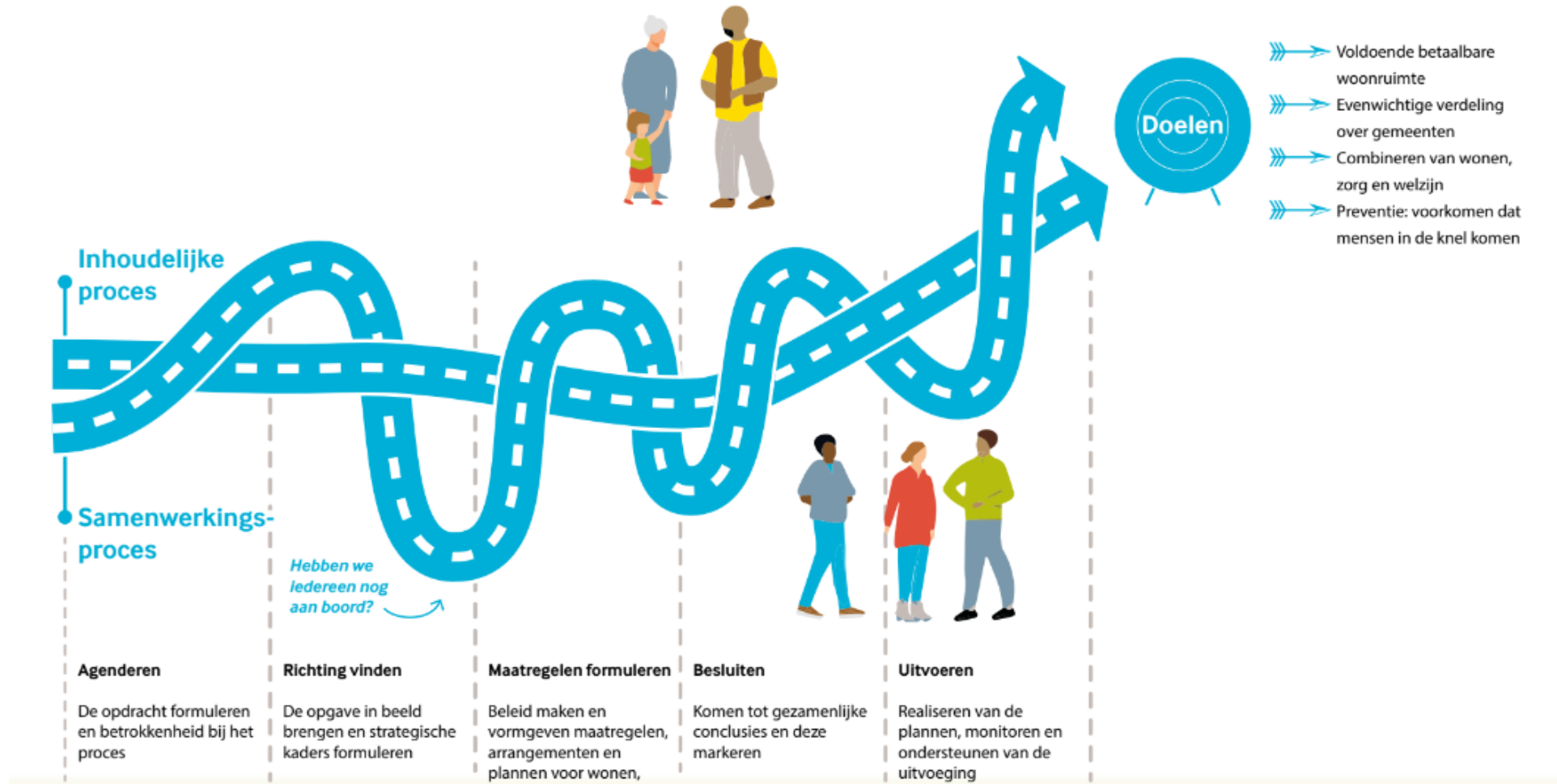
aandeel ongeschikte woningen op totale woningvoorraad 2023, patronen i

- tot 10%
- 10% tot 20%
- 20% tot 40%
- 40% tot 60%
- 60% tot 80%
- 80% tot 90%
- meer dan 90%

4. Welke plek heeft het onderzoek in het proces?

Fase procesaanpak	Activiteiten woonzorganalyse
Agenderen	• Inventarisatie beschikbare data en onderzoeken• Formuleren onderzoeksopdracht• Evt. basale verkenning spreiding aandachtsgroepen over regio (op basis van openbare bronnen)
Richting vinden	• Verzamelen data uit openbare bronnen,• Ophalen data bij woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties door bijvoorbeeld vragenlijsten uit te zetten, interviews of focusgesprekken• Opstellen prognoses behoeften en aanbod• Analyse verzamelde informatie
Maatregelen formuleren	• Inventariseren mogelijke oplossingsrichtingen• Breng het effect van de mogelijke oplossingen in kaart
Besluiten	Geen

4. Welke plek heeft het onderzoek in het proces?

Vragen

Meer weten?

- [Handvatten voor het opstellen van een woonzorganalyse](#)
- [Infographic spreidingsanalyse](#)
- [Monitor Huisvesting aandachtsgroepen](#)
- [WoonZorgwijzer](#)

Of contact:

Susan van Klaveren:

susan.vanklaveren@platform31.nl

Johan van Iersel: johan.van.iersel@infact.eu